

Warszawa, dnia 12 lipca 2019 r.

Poz. 10

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA ENERGII ¹⁾**

z dnia 11 lipca 2019 r.

**w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony
w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalini**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, 1669, 2182 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 55) oraz na podstawie art. 4 w związku z art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1320 oraz z 2002 r. poz. 1571), zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa organizację wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalini.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) BA – rozumie się przez to Biuro Administracyjne w Ministerstwie Energii;
- 2) BDG – rozumie się przez to Biuro Dyrektora Generalnego w Ministerstwie Energii;
- 3) Civil-Military Cooperation (CIMIC) – rozumie się przez to współpracę cywilno-wojskową;
- 4) DBF – rozumie się przez to Departament Budżetu i Finansów w Ministerstwie Energii;
- 5) DZK – rozumie się przez to Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Ministerstwie Energii;
- 6) Host Nation Support (HNS) – rozumie się przez to wsparcie przez państwo-gospodarza;

¹⁾ Minister Energii kieruje działami administracji rządowej — energia i gospodarka złożami kopalini, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Energii (Dz. U. poz. 2314).

- 7) jednostkach – rozumie się przez to jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Energii lub przez niego nadzorowane;
- 8) komórkach organizacyjnych – rozumie się przez to komórki organizacyjne Ministerstwa Energii;
- 9) Ministerstwie – rozumie się przez to Ministerstwo Energii;
- 10) Ministrze – rozumie się przez to Ministra Energii;
- 11) NATO – rozumie się przez to Organizację Traktatu Północnoatlantyckiego;
- 12) organach – rozumie się przez to organy podległe Ministrowi Energii;
- 13) osobach upoważnionych – rozumie się przez to dyrektorów komórek organizacyjnych, dyrektorów i prezesów organów oraz jednostek, a także kierowników przedsiębiorców;
- 14) POF DAR – rozumie się przez to Plan Operacyjny Funkcjonowania Działu Administracji Rządowej Energia i Działu Administracji Rządowej Gospodarka złożami kopalini w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;
- 15) przedsiębiorcach – rozumie się przez to przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym wymienionych w pkt 9 i 10 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. poz. 1871, z 2016 r. poz. 1325 oraz z 2017 r. poz. 1075 i 2143), na których minister właściwy do spraw energii lub minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalini nałożył obowiązek realizacji zadań na rzecz obronności państwa;
- 16) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców.

§ 3. Do zadań wykonywanych w ramach powszechnego obowiązku obrony w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalini zalicza się w szczególności:

- 1) tworzenie warunków organizacyjno-prawnych do wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony;
- 2) planowanie operacyjne;
- 3) programowanie obronne;
- 4) przedsięwzięcia realizowane w ramach przeglądów obronnych;
- 5) przygotowanie elementów systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym;
- 6) organizację systemu stałych dyżurów;
- 7) przedsięwzięcia z zakresu mobilizacji gospodarki;

- 8) świadczenia na rzecz obrony;
- 9) zapewnienie zasobów osobowych do wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony;
- 10) militaryzację;
- 11) szczególną ochronę obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
- 12) zapewnienie gotowości do realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza (HNS);
- 13) współpracę cywilno-wojskową (CIMIC);
- 14) szkolenia obronne;
- 15) kontrole wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony;
- 16) ustalanie granic oraz nadzorowanie prac na terenach zamkniętych ze względu na bezpieczeństwo i obronność państwa.

§ 4. 1. Realizację zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony, o których mowa w § 3, w Ministerstwie oraz w odniesieniu do organów, jednostek i przedsiębiorców koordynuje DZK.

2. Komórki organizacyjne, organy, jednostki i przedsiębiorcy zobowiązane są do współpracy z DZK w realizacji zadań, o których mowa w § 3.

§ 5. 1. W komórkach organizacyjnych, organach, jednostkach i u przedsiębiorców zadania w ramach powszechnego obowiązku obrony, o których mowa w § 3, wykonują osoby wyznaczone przez osoby upoważnione.

2. Osoby upoważnione, w zakresie swoich kompetencji, uwzględniają zadania w ramach powszechnego obowiązku obrony, o których mowa w § 3, w szczególności: w statutach, regulaminach organizacyjnych, opisach stanowisk, zakresach czynności, stanowiskowych kartach pracy osób wyznaczonych do ich realizacji.

§ 6. W ramach tworzenia warunków organizacyjno-prawnych do realizacji zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony, DZK:

- 1) przygotowuje projekty aktów prawnych regulujących realizację zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony;
- 2) corocznie opracowuje dla działów administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalni, wytyczne Ministra:

- a) do planowania i realizacji zadań obronnych wykonywanych w ramach pozamilitarnych przygotowań obronnych,
 - b) do szkolenia obronnego;
- 3) przygotowuje projekty decyzji administracyjnych nakładających zadania na rzecz obronności państwa na przedsiębiorców oraz projekty umów na wykonywanie zadań na rzecz obronności państwa, projekty te podlegają zaopiniowaniu przez Biuro Prawne Ministerstwa;
- 4) przygotowuje projekty umów z jednostkami i przedsiębiorcami, które wiążą się z wydatkowaniem środków publicznych, których dysponentem jest Minister, a następnie przekazuje do DBF celem potwierdzenia zabezpieczenia środków finansowych.

§ 7. 1. W ramach planowania operacyjnego:

- 1) DZK przygotowuje POF DAR oraz jego aktualizacje;
- 2) komórki organizacyjne przekazują wkłady z zakresu swojej właściwości do POF DAR oraz uczestniczą w opracowaniu i aktualizacji elementów składowych POF DAR;
- 3) organy, jednostki i przedsiębiorcy opracowują i aktualizują, swoje plany operacyjne funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, w tym karty realizacji zadań operacyjnych, na podstawie wytycznych Ministra do opracowania planów operacyjnych w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalin.

2. W planie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się zadania operacyjne przewidziane do wykonania przez komórki organizacyjne, organy, jednostki i przedsiębiorców.

§ 8. W ramach programowania obronnego:

- 1) DZK, we współpracy z DBF, przygotowuje propozycje rzeczowo-finansowe do Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz jego aktualizacje;
- 2) DZK, we współpracy z DBF oraz wybranymi jednostkami i przedsiębiorcami, opracowuje i aktualizuje Program Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych działów administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalin. DZK realizuje zadania z niego wynikające;
- 3) organy opracowują, uzgadniają i aktualizują program pozamilitarnych przygotowań obronnych urzędów ich obsługujących.

§ 9. 1. W ramach przeglądów obronnych DZK, we współpracy z jednostkami i przedsiębiorcami, przygotowuje ocenę stanu przygotowań obronnych w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalin w formie Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych.

2. Organ, będący dysponentem części budżetu państwa, sporządza na własne potrzeby kwestionariusz, o którym mowa w ust. 1.

§ 10. 1. W ramach przygotowania elementów systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym DZK we współpracy z BA i BDG oraz wybranymi organami i jednostkami przygotowuje główne stanowisko kierowania Ministra:

- 1) w stałej siedzibie;
- 2) w zapasowym miejscu pracy.

2. DZK opracowuje dokumentację związaną z funkcjonowaniem Ministerstwa na stanowisku kierowania w razie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i czasie wojny, w tym w szczególności:

- 1) dokument określający dodatkowy zakres zadań i tryb pracy komórek organizacyjnych, uwzględniający wykonywanie zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny – we współpracy z BDG;
- 2) plan przemieszczenia do zapasowego miejsca pracy – we współpracy z BA i BDG;
- 3) regulamin pracy na stanowisku kierowania – we współpracy z BDG.

3. DZK we współpracy z BA odpowiada za przygotowanie infrastruktury na stanowisku kierowania. W celu zapewnienia optymalnych warunków do funkcjonowania Ministra na głównym stanowisku kierowania w zapasowym miejscu pracy, przyznanym Ministrowi w drodze świadczeń na rzecz obrony, DZK we współpracy z BA i BDG, przygotowuje projekt porozumienia z właścicielem obiektu, dotyczący wykorzystania tego obiektu dla potrzeb związanych z kierowaniem bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa.

§ 11. 1. W celu zapewnienia ciągłości przekazywania decyzji organów uprawnionych do uruchamiania realizacji zadań ujętych w Planie Reagowania Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej oraz podwyższania gotowości obronnej organizuje się w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalin system stałych dyżurów.

2. Organizację systemu stałych dyżurów określa zarządzenie Ministra Energii z dnia 10 sierpnia 2017 r. w sprawie utworzenia systemu stałych dyżurów Ministra Energii (Dz. Urz. Min. Energ. poz. 14).

3. Organy, jednostki i przedsiębiorcy w organizacji systemu stałych dyżurów uwzględniają postanowienia zarządzenia, o którym mowa w ust. 2, oraz wytycznych, o których mowa w § 6 pkt 2 lit. a.

§ 12. 1. W ramach świadczeń na rzecz obrony DZK:

- 1) we współpracy z BA i BDG, określa potrzeby w zakresie nieruchomości, sprzętu transportowego i osób, zapewniających realizację zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony;
- 2) sporządza wnioski do właściwych organów administracji publicznej o nałożenie obowiązku świadczeń rzeczowych i osobistych.

2. Zadania związane z przyjmowaniem obiektów i środków transportu uzyskanych w drodze świadczeń rzeczowych oraz osobistych wykonuje w Ministerstwie BA we współpracy z DZK i BDG.

3. Organy, jednostki i przedsiębiorcy planują i organizują świadczenia na rzecz obrony w zakresie niezbędnym do realizacji zadań własnych w ramach powszechnego obowiązku obrony.

§ 13. 1. W celu zapewnienia zasobów osobowych do wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony, w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, wnioskuje się do terenowych organów administracji wojskowej (właściwych wojskowych komend uzupełnień) o zwolnienie wybranych pracowników Ministerstwa z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w drodze reklamowania.

2. Reklamowanie z urzędu w Ministerstwie realizuje BDG, informując o tym niezwłocznie DZK.

3. Reklamowanie na wniosek w Ministerstwie realizuje BDG, we współpracy z DZK oraz komórkami organizacyjnymi, na rzecz których wykonują zadania osoby przewidziane do reklamowania.

4. Organy, jednostki i przedsiębiorcy, prowadzą reklamowanie z urzędu lub na wniosek, według własnych potrzeb.

§ 14. 1. W ramach militaryzacji przygotowuje się wybranych przedsiębiorców i jednostki do objęcia militaryzacją w okresie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

2. DZK sporządza wnioski o objęcie przedsiębiorców i jednostek przygotowaniem do militaryzacji oraz koordynuje przygotowania w tym zakresie.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 2, kierowane są do Rady Ministrów za pośrednictwem Ministra Obrony Narodowej.

4. Jednostki i przedsiębiorcy, ujęci w wykazie jednostek organizacyjnych podlegających militaryzacji, prowadzą przygotowania organizacyjno-mobilizacyjne.

5. Jednostki i przedsiębiorcy, na których Minister nałożył obowiązek realizacji zadań na rzecz obronności państwa w przygotowaniach do militaryzacji uwzględniają postanowienia wytycznych Ministra do prowadzenia przygotowań do militaryzacji w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalin.

§ 15. 1. W ramach szczególnej ochrony obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa, przygotowuje się obiekty, w stosunku do których Minister wystąpił z wnioskiem o uznanie ich za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa do prowadzenia szczególnej ochrony.

2. Za organizację, koordynację i nadzór nad przygotowaniem do szczególnej ochrony odpowiada DZK we współpracy z przedsiębiorcami i jednostkami, we właściwości których znajdują się obiekty uznane przez Radę Ministrów za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa.

3. Jednostki i przedsiębiorcy w przygotowaniach do szczególnej ochrony uwzględniają postanowienia wytycznych Ministra w sprawie przygotowania i prowadzenia szczególnej ochrony w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalin.

§ 16. 1. W ramach realizacji zadań wynikających z obowiązków wsparcia przez państwo-gospodarza, w celu utrzymania gotowości do udzielenia informacji tworzy się punkty kontaktowe HNS w Ministerstwie oraz w organach, jednostkach oraz u wybranych przedsiębiorców.

2. Zadania punktu kontaktowego HNS w Ministerstwie realizuje DZK.

3. Zadania punktów kontaktowych w organach, jednostkach i u przedsiębiorców realizują pracownicy wskazani przez osoby upoważnione.

§ 17. W ramach współpracy cywilno-wojskowej DZK współpracuje z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej i wojskami sojusznicznymi oraz koordynuje w działach administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalni realizację celów NATO dla Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie CIMIC.

§ 18. W ramach mobilizacji gospodarki, DZK współpracuje z Departamentem Elektroenergetyki i Ciepłownictwa, Departamentem Górnictwa oraz Departamentem Ropy i Gazu w Ministerstwie, a także z Ministerstwem Obrony Narodowej, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwem Sprawiedliwości i Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie opracowania danych i informacji niezbędnych do sporządzenia materiału stanowiącego część składową Programu Mobilizacji Gospodarki, w szczególności w obszarze dostaw węgla, paliw, energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz możliwości produkcyjno-usługowych działów administracji rządowej energia i gospodarka złożami kopalni.

§ 19. 1. DZK odpowiada za planowanie, organizację i koordynację szkolenia obronnego.

2. Szkoleniu obronnemu podlegają:

- 1) osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Ministerstwie, w organach, jednostkach i u przedsiębiorców;
- 2) pracownicy Ministerstwa, organów, jednostek i przedsiębiorców zatrudnieni na stanowiskach związanych z obronnością lub prowadzący sprawy związane z wykonywaniem zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony.

3. DZK współpracuje z BDG w zakresie organizacji szkoleń dla pracowników Ministerstwa.

4. DZK współpracuje z DBF w zakresie spraw związanych z finansowaniem szkolenia obronnego.

5. DZK koordynuje sprawy związane z delegowaniem kandydatów do udziału w Wyższych Kursach Obronnych.

6. Organy, jednostki i przedsiębiorcy planują oraz organizują szkolenie obronne w celu przygotowania swoich pracowników do realizacji zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony.

7. Organy, jednostki i przedsiębiorcy przy organizacji szkolenia obronnego uwzględniają postanowienia wytycznych, o których mowa w § 6 pkt 2 lit b.

§ 20. 1. W zakresie kontroli wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony dokonuje się sprawdzenia prawidłowości realizacji zadań, o których mowa w § 3, oraz określenia stanu przygotowań obronnych organów, jednostek i przedsiębiorców.

2. DZK przygotowuje corocznie plan kontroli z uwzględnieniem analizy ryzyka.

3. DZK przekazuje zaakceptowany przez Ministra egzemplarz planu do Ministerstwa Obrony Narodowej jednocześnie przekazując go do wiadomości Departamentowi Kontroli i Audytu w Ministerstwie.

4. Kontrola jest prowadzona w trybie kontroli problemowej. Dopuszcza się możliwość przeprowadzenia kontroli doraźnej (pozaplanowej).

5. Kontrole przeprowadzają upoważnieni przedstawiciele DZK. W kontrolach mogą uczestniczyć inni upoważnieni przedstawiciele komórek organizacyjnych oraz eksperci zewnętrzni.

6. DZK przygotowuje dokumentację kontroli.

7. Organy, jednostki i przedsiębiorcy wykonują czynności związane z kontrolą wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w zakresie swojej właściwości.

§ 21. 1. DZK, w uzgodnieniu z właściwymi komórkami organizacyjnymi, ustala tereny zamknięte ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa oraz określa ich granice.

2. DZK przygotowuje projekty decyzji ustalających tereny zamknięte oraz projekty zawiadomień o ustaleniu terenu zamkniętego kierowane do Głównego Geodety Kraju.

3. DZK przekazuje dokumentację geodezyjną określającą przebieg granic i powierzchnię terenu zamkniętego właściwym miejscowo starostom.

4. DZK, we współpracy z Departamentem Nadzoru i Polityki Właścicielskiej oraz innymi właściwymi komórkami organizacyjnymi w Ministerstwie, wykonuje nadzór nad pracami geodezyjnymi i kartograficznymi na terenach zamkniętych.

5. W ramach wykonywania nadzoru, o którym mowa ust. 4, dopuszcza się możliwość udziału ekspertów (podmiotów) zewnętrznych.

6. DZK przy sprawowaniu nadzoru nad pracami geodezyjnymi i kartograficznymi na terenach zamkniętych, niezbędnych dla obronności państwa, współpracuje z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Obrony Narodowej.

§ 22. DZK w ramach współpracy międzynarodowej, działając w porozumieniu z Departamentem Spraw Międzynarodowych, koordynuje sprawy uczestnictwa przedstawicieli

Ministerstwa, organów, jednostek i przedsiębiorców w międzynarodowych przedsięwzięciach (w ramach NATO oraz UE) w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności.

§ 23. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ENERGII
KRZYSZTOF TCHÓRZEWSKI